

Pressiteade

Luxembourg, 23. oktoober 2018

Kliimameetmed: audiitorite sõnul ei ole EL suutnud süsinikdioksiidi kogumist ja uuenduslike taastuenergiatehnoloogiaid kommertsalustel edukalt kasutusele võtta

Euroopa Kontrollikoja avaldatud uue aruande kohaselt ei ole EL olnud edukas süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise ning uuenduslike taastuenergiatehnoloogiate arendamisel. Audiitorite sõnul seati aastatel 2008–2017 küll kauguleulatuvaid eesmärke, kuid näidisprojektidele eraldatud ELi toetusega valmis vähe projekte ja saavutati vähe tulemusi. Aruande kohaselt peab EL uut Innovatsioonifondi liidu püstitatud eesmärkide täitmiseks kohandama.

2009. aastal lõi EL süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise ning uuenduslike taastuenergiatehnoloogiate toetamiseks kaks suuremahulist rahastamisprogrammi: Euroopa majanduse elavdamise energeetikakava (EEPR) ja uute osalejate reservi programmi („NER300“). Mõlema programmiga, mille kogueelarve on 3,7 miljardit eurot, püstitati kauguleulatuvad eesmärgid süsinikdioksiidi kogumiseks ning uuenduslike taastuenergiatehnoloogiate kasutuselevõtmiseks. Pariisi lepinguga võttis EL kohustuse vähendada 2030. aastaks ELi kasvuhoonegaaside heidet vähemalt 40%, täiendades sellega juba püstitatud eesmärki saavutada 2050. aastaks vähese süsinikdioksiidiheitega majandus.

Audiitorid uurisid mõlema programmi ülesehitust, juhtimist ja koordineerimist, ning hindasid, kas need aitasid oodatud määral liikuda süsinikdioksiidi kommertsalustel kogumise ja säilitamise ning uuenduslike taastuenergiatehnoloogiate ärilise kasutuselevõtmise suunas. Audiitorid külastasid Saksamaal, Hispaanias, Madalmaades, Poolas ja Ühendkuningriigis asuvaid projekte.

Nad leidsid, et Euroopa majanduse elavdamise energeetikakava aitas küll arendada avamere tuuleenergia sektorit, kuid ei andnud kavandatud tulemusi süsinikdioksiidi kogumisel. Uute osalejate reservi programmi abil ei valminud ühtegi edukat süsinikdioksiidi kogumise projekti ning see ei olnud ka edukas erinevate uuenduslike taastuenergiatehnoloogiate tutvustamise toetamisel.

Pressiteate eesmärk on edastada Euroopa Kontrollikoja eriaruande põhisõnumid.

Aruanne on tervikuna kättesaadav aadressil www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – kõnesisik

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – pressiametnik

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

„ELi eesmärk on olla kliimamuutuste vastu võitlemisel maailmas liidripositsioonil,“ ütles auditi eest vastutav Euroopa Kontrollikoja liige Samo Jereb. „Eesmärgi saavutamiseks tuleb õppida varasematest vigadest, luua vähese CO₂-heitega uuenduslike tehnoloogiate jaoks paremad toetusmehhanismid ja tagada täielik aruandekohustus nende ülesannete lahendamiseks kasutatavate avaliku sektori vahendite üle.“

Audiitorid märgivad, et mõlemat programmi mõjutasid ebasoodsad investeerimistingimused. Uuenduslike taastuvenergiatehnoloogiate ning süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise paljude projektide edenemist pärssis või aeglustas õigusraamistike ebakindlus. Aruandes rõhutatakse, et süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise ebaõnnestumisel mängisid pärast 2011. aastat olulist osa süsinikdioksiidituru kõikumad ja eeldatust madalamad hinnad.

Audiitorid leidsid ka, et uute osalejate reservi programmi ülesehitus vähendas komisjoni ja liikmesriikide võimet reageerida tõhusalt muutuvatele oludele. Projektide valimise protsess ja otsustusprotsess olid keerukad ning programmi teavad omadused vähendasid selle paindlikkust. Audiitorite sõnul vajatakse programmi sidususe ja selguse parandamiseks oluliselt paremat koordineerimist. Lisaks märgivad audiitorid, et uute osalejate reservi programmil puudub selge aruandlus- ja kontrollikord. Programmi rahastamine ei toimunud läbi ELi eelarve ning see ei kajastu ELi bilansis.

Vähese süsinikdioksiidihetega majandusele ülemineku kiirendamiseks valmistub EL nüüd 2021. aastal kasutusele võtma Innovatsioonifondi. Seda silmas pidades soovivad audiitorid Euroopa Komisjonil

- suurendada võimalusi anda sellistele projektidele tõhusat ELi toetust;
- täiustada tulevase Innovatsioonifondi projektide valiku- ja otsustuskorda ning tagada fondi paindlikkus välistele suundumustele reageerimisel;
- edendada komisjonisisest koordineerimist, et ELi toetuste suunamine oleks sidusam;
- tagada aruandekohustus Innovatsioonifondi ja uute osalejate reservi programmi vahendite üle.

Toimetajatele

Kontrollikoda tutvustab oma eriaruandeid Euroopa Parlamendile ja Euroopa Liidu Nõukogule ning ka teistele huvitatud pooltele, nagu liikmesriikide parlamendid, ettevõtlusringkondade sidusrühmad ja tsiviilühiskonna esindajad. Valdav osa kontrollikoja aruannetes antud soovitustest viiakse ka ellu. Täidetud soovituste suur osakaal näitab kontrollikoja töö kasulikkust ELi kodanike jaoks.

Eriaruanne nr 24/2018: „Tööstuslikud süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise ning uuendusliku taastuvenergiatehnoloogia näidisprojektid ELis: viimase kümne aastaga ei ole saavutatud oodatud edasiminekut“ avaldatakse Euroopa Kontrollikoja veebisaidil (www.eca.europa.eu) ELi 23 keeles.